

Tofacitinib (Xeljanz) bij IBD

Xeljanz (tofacitinib) wordt o.a. gebruikt bij de behandeling van matig tot ernstig actieve colitis ulcerosa, die meestal goed reageert op andere medicatie. Het heeft net als andere geneesmiddelen bijwerkingen waarvan het belangrijk is op de hoogte te zijn.

Werking

Xeljanz (tofacitinib) remt de signaaldoorgifte van verschillende enzymen in het lichaam die een rol spelen in de afweer (het immuunsysteem). Op deze manier remt het de ontsteking in de darm.

Voorzorgen

Omdat Xeljanz (tofacitinib) de afweer vermindert tegen infecties, wordt voor de start van de behandeling nagegaan of er aanwijzingen zijn voor aanwezigheid van enkele infecties. Er worden een röntgenfoto van de longen, een bloedtest en een huidtest gedaan in verband met eventuele tuberculose (TBC). Er wordt een bloedonderzoek gedaan naar eventuele aanwezigheid van het hepatitis B/C virus.

Tabletten en dosering

Xeljanz (tofacitinib) is beschikbaar in tabletten van 5mg en 10mg. De aanbevolen dosering is tweemaal daags 10mg gedurende 8 weken, gevolgd door tweemaal daags 5mg.

Uw arts kan beslissen om de startperiode van 8 weken met nogmaals 8 weken te verlengen, zodat u 16 weken lang tweemaal daags 10mg neemt en daarna pas tweemaal daags 5mg.

Als Xeljanz (tofacitinib) niet aanslaat binnen 16 weken, kan uw MDL-arts besluiten om met de behandeling te stoppen.

Bijwerkingen

Zoals elk geneesmiddel kan ook dit geneesmiddel bijwerkingen hebben.

Let op: Bij optreden van bijwerkingen moet u contact opnemen met de verpleegkundig MDL-consulent of MDL-arts!

Xeljanz (tofacitinib) zorgt dat het lichaam minder goed weerstand kan bieden tegen infecties en sommige infecties zouden ernstig kunnen worden. Symptomen van infectie kunnen zijn:

- Koorts, griepachtige symptomen, verkoudheid, zweetaanvallen 's nachts.
- Vermoeidheid of kortademigheid, hoest die niet over gaat.
- Warme, rode en pijnlijke huid of een pijnlijke huiduitslag met blaren.
- Buikpijn.
- Aanhoudende hoofdpijn.

Infecties

- Infecties van de neusbijholten, keel, longontsteking of bronchitis, blaasontsteking en gewone verkoudheid komen vaak voor.
- Ontstekingen van de onderhuid (cellulitis) komt soms voor.
- Gordelroos (pijnlijke huiduitslag met blaren) komt soms voor.

Vaak voorkomende bijwerkingen (bij maximaal 1 op de 10 personen)

- Diarree.
- Misselijkheid, braken, maag- of buikpijn, verstoorde spijsvertering.
- Verhoogd cholesterol.
- Gewichtstoename.
- Gewrichtspijn.
- Bloedarmoede.
- Vermoeidheid.
- Koorts.
- Opgezwollen handen en voeten.
- Hoofdpijn.
- Hoge bloeddruk.
- Verhoogd aantal spierenzymen in het bloed (kan duiden op lever- of spierproblemen).
- Hoesten.

Soms voorkomende bijwerkingen (bij maximaal 1 op de 100 personen)

- Tuberculose.
- Nierontsteking.
- Huidinfectie.
- Herpes simplex of koortsblaasjes (op de lip).
- Laag aantal witte bloedcellen.
- Verhoogde leverwaarden in het bloed.
- Peesontsteking.
- Onaangenaam gevoel.
- Slecht slapen.
- Verstopte neusholte.
- Kortademigheid.
- Roodheid van de huid.
- Jeuk.
- Leververvetting.
- Pijnlijke ontsteking van kleine zakvormige uitstulpingen in het slijmvlies van de darm (diverticulitis).
- Virusinfecties in het darmkanaal.
- Bepaalde vormen van huidkanker (niet-melanoom).

Bloedcontroles

Bloedcontroles worden voorafgaand aan het starten van Xeljanz (tofacitinib), 4 weken na start Xeljanz (tofacitinib) en daarna elke drie maanden verricht of op advies van MDL-arts/ MDL-verpleegkundig consulent, dit om mogelijke bijwerkingen vroegtijdig op te sporen.

Zwangerschap en borstvoeding

Tijdens het gebruik van Xeljanz (tofacitinib) mag men niet zwanger worden of borstvoeding geven, dit vanwege onvoldoende gegevens. Geadviseerd wordt effectieve anticonceptie te gebruiken gedurende en ten minste 4 weken na de laatste dosis.

Voor mannen met een kinderwens geldt hetzelfde advies.

Aanvullend

Tijdens het gebruik van Xeljanz (tofacitinib) kunt u zich niet laten vaccineren met levende vaccins, zoals tegen Bof-Mazelen-Rode hond, Varicella (waterpokken, gordelroos) en sommige tropische ziektes.

Veel gebruikte vaccins als DKTP, influenza (griep) en hepatitis A en B zijn geen probleem.

Gerelateerde informatie

Specialismen

- Maag-Darm-Lever (MDL) (<https://www.antoniuziekenhuis.nl/maag-darm-lever-mdl>)

